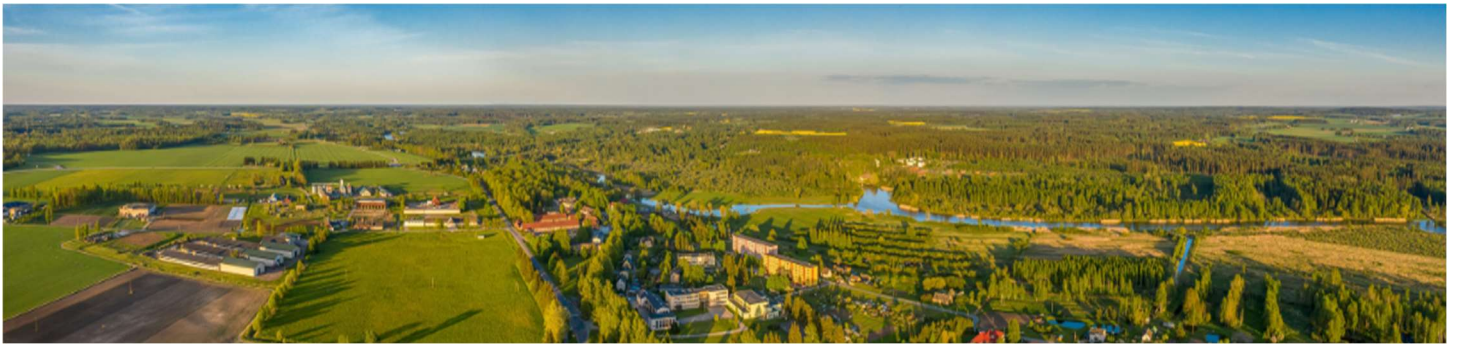

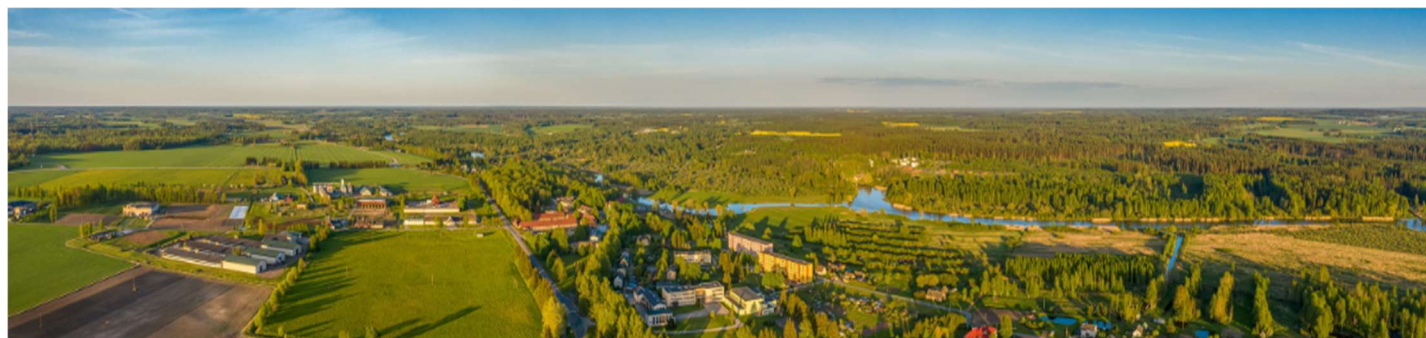
LUUNJA VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2026-2029

Luunja 2025

SISUKORD

1. Sissejuhatus	3
2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos	3
3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos	5
4. Põhitegevuse kulude prognoos.....	7
5. Investeeringute kavandamine	8
6. Kohustuste planeerimine	12
7. Finantsdistsipliin	13
8. Luunja valla sõltuvate üksuste finantsdistsipliini näitajad.....	13
9. Kokkuvõte	14
LISA 1 Strateegia vorm Luunja Vallavalitsus	15
LISA 2 Strateegia vorm sõltuvad üksused	18
LISA 3 Strateegia vorm koond	21

1. Sissejuhatus

Luunja valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja vastavate tegevuste elluviimiseks on vajalik kindlustada valla tulubaasi stabiilsus ja jätkusuutlikkus ning valla finantsiline iseseisvus. Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste realiseerimiseks. Eelarvestrateegia viib kooskõlla Luunja valdkonna spetsiifilised vajadused ja prognoosidest tulenevad rahalised võimalused. Lisaks antakse ülevaade ka sõltuvate üksuste kohta (põhitegevuse tulemid ja netovõlakkoormused). Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt 4. eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muutustest korrigeeritakse. Käesolev eelarvestrateegia on aluseks järgmise aasta eelarve koostamisel.

Eelarvestrateegia käsitleb tegevustulusid, tegevuskulusid, investeeringuid ja finantseerimistegevust ning nendest lähtuvaid rahavoogusid. Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse finantsseisundist ning võimekusest teenindada olemasolevaid kohustusi. Tegemist on töövahendiga, mis kirjeldab omavalitsuse finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse tegevust.

Luunja valla sõltuvad üksused on käesoleva eelarvestrateegia koostamisel konsolideerimisgrupi üksused SA Luunja Jõesadam, Luunja Varahalduse SA ja OÜ Luunja Sport.

Luunja valla eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Võrdlusandmetena on kajastatud 2024. aasta eelarve täitmine rahandusministeeriumi saldoandmiku andmete alusel ning 2025. aasta prognoositav eelarve täitmine.

2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos

Eelarvestrateegia prognoosimisel on arvestatud makromajanduslikke põhinäitajaid. Nende näitajate konkreetsed väärtused ning eeldused üldise majanduskeskkonna kohta põhinevad EV Rahandusministeeriumi prognoosidel ning on esitatud järgnevas tabelis (vt Tabel 1).

Tabel 1 Prognoosi põhinäitajad:

	2024 tegelik	2025	2026	2027	2028	2029
Keskmine brutopalk (EUR)	1 981	2 078	2 184	2 287	2 389	2 495
Palga aastane kasv (%)	8,1%	4,9%	5,1%	4,7%	4,5%	4,4%
Inflatsioon, tarbijahinnaindeks (%)	3,5%	5,2%	3,3%	2,4%	2,2%	2,0%
Tulumaks KOV (mln eurot)	1 868	1 959	2 047	2 143	2 248	2 350
Sh pensionitulu	66	162	271	351	376	395
Füüsilise isiku tulumaks (KOV osa) %	10,7%	4,9%	4,5%	4,7%	4,9%	4,5%
SKP aastane kasv	3,5%	5,6%	5,4%	4,6%	4,5%	4,5%

Allikas: Rahandusministeeriumi 2025.aasta kevadine majandusprognoos.

Eesti majanduskeskkonna ülevaade

Eesti majanduses on olnud alates eelmise aasta teisest poolest elavnemise märke. Rahandusministeerium prognoosib, et majanduse taastumine jätkub, kuid ebakindlus väliskeskkonnas ning kõrgele kerkinud hinnataseme tingimustes toimub see aegamisi. 2025.aastaks oodatakse 1,7%list SKP kasvu, mis kiireneb 2026.aastal 2,5%-ni.

2025. aastal panustavad inflatsiooni oluliselt toidu kallinemine, käibemaksumäära tõus, mootorsõiduki registreerimistasu ja majanduskonjunkturi tugevnemine. Inflatsiooni aeglustumist võib oodata 2026. aastal, kui maksumeetmete mõju väheneb ning toiduhindade tõus stabiliseerub.

Palgakasv aeglustub, palgatulu ostujõu taastumine võtab aega. Käesolevaks aastaks oodatakse palgakasvu aeglustumist 5% lähedale, sh peaks erasektori töötajate palgatõusu väljavaade olema parem kui riigitöötajate oma. Netopalgast ostujõud taastub kehtivate maksuseaduste kohaselt tasemele, mis oli enne Venemaa täiemahulist sõda Ukrainas, 2026. aasta lõpuks.

Kohalike omavalitsuste eelarvepuudujääk ulatus 2024. aastal 0,4%ni SKP-st. Suur defitsiit oli tingitud omavalitsuste tulude reaalhindades vähenemisest 2021. aastast alates ja kulude kiirest kasvust (sh kasvanud euriborist). Kuna 2025. aastal on kohalike omavalitsuste valimised, mis tavapäraselt on kaasa toonud keskmisest suurema rõhu investeeringutele ja muudele kuludele, siis võib oodata käesoleval aastal suure defitsiidi jätkumist.

Kohalike omavalitsustele laekub 2024. aastast tulumaksu 2,5% isikute riiklikust pensionitulust ning muudelt tuludelt laekuv tulumaks määr langeb 11,89%-le. 2025. aastal langeb muudelt tuludelt eraldatav tulumaks määr 11,29%-le, 2026. aastal 10,64%-le ja 2027. aastal 10,23%-le. Samal ajal suurendatakse KOVidele pensionitulust laekuva eraldise määra – 2025. aastal tõuseb see 5,5%-le, 2026. aastal 8,5%-le ja jõuab 2027. aastaks samuti 10,23%ni.

KOV tasand

Luunja vald soovib oma kogukonna liikmetele ja külalistele pakkuda parimat keskkonda elamiseks, õppimiseks, töötamiseks, vaba aja veetmiseks.

Eelarvestrateegia finantsnäitajate prognoosimisel on lähtutud Rahandusministeeriumi poolt kavandatud majandusliku arengu näitajatest ning valla eelarve eelnevate aastate dünaamikast.

Eelarvestrateegia aluseks on järgmised eeldused:

- Maksumaksjate arv suureneb;
- Keskmise palga nominaalkasv on 4,8-6,2% aastas järgides Eesti keskmist trendi;
- Residendist füüsiliste isikute maksustatavast tulust laekub 2025.aastal maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,29% ning riiklikust pensionist 5,5%. Alates 2025.aastast kehtestati „kahanemise piirmäär“ ehk pandi paika % millest rohkem ei saa omavalitsuse kasvult tulusid ümber jagada. Sellise muudatusega kiireneb tululaekumise kasv KOV-des, kus eakate osakaal on kõrge ning aeglustub kasv KOV-des, kus on kõrgem tööealiste osakaal ja palgatase;

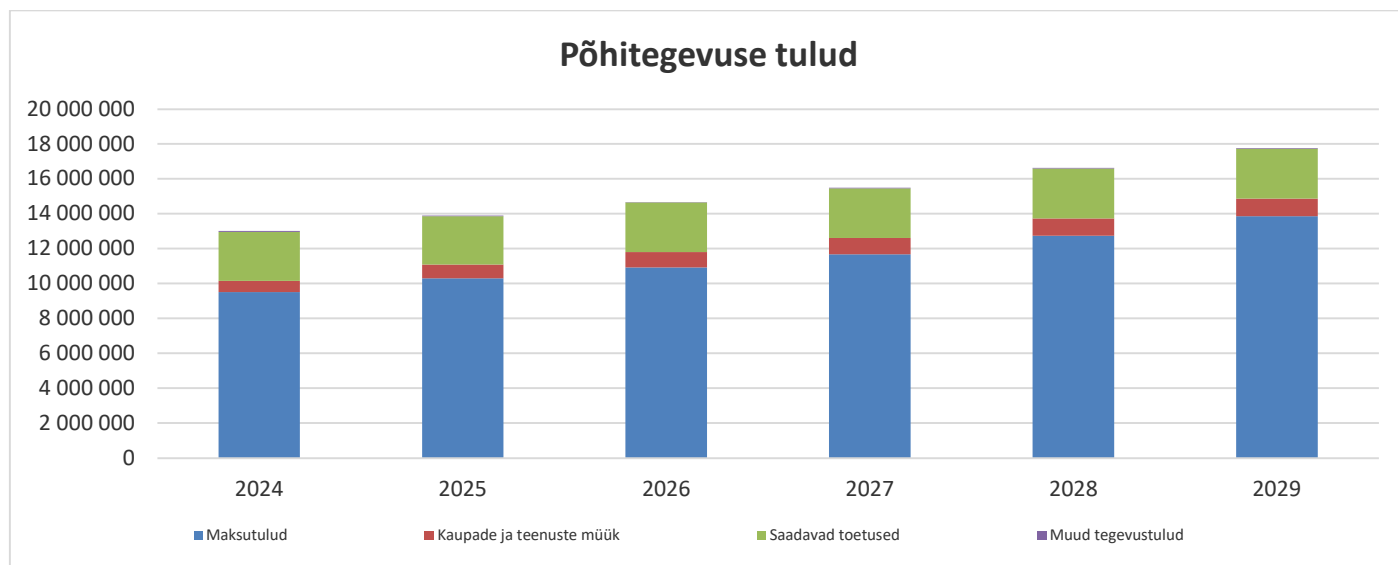
Üksikisiku tulumaks	2025	2026	2027	2028	2029
Pensionilt	5,5%	8,5%	10,23%	10,23%	10,23%
Muult tulult	11,29%	10,64%	10,23%	10,23%	10,23%
Kahanemise piirmäär	-	2,0%	2,5%	3,0%	3,0%

- Rahandusministeeriumi 2025. aasta kevadise majandusprognoosi alusel perioodil 2026-2029 kohalikele omavalitsustele laekuv tulumaksu kasv keskmiselt 4,6% aastas;
- Maamaksu laekumine sõltub omavalitsuse poolt kehtestatud määradest;
- Uusi kohalikke makse vaadeldaval perioodil ei kehtestata;
- Inflatsioon on 2025 aastal 5,2% ja väheneb strateegia perioodi lõpuks 2,0%-le;
- Euribori määr võib langeda 3%-lt 2%-le.

3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos

KOFSi järgi jagunevad tulud põhitegevuse ja investeerimistegevuse tuludeks. Põhitegevuse tulude alla kuuluvad kõik maksutulud, kõik tulud kaupade ja teenuste müügist, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks, mittesihtotstarbelised toetused ja muud tegevustulud.

Suurem osa valla tulubaasist sõltub ümbritsevast majanduskeskkonnast ning riigi eelarve- ja regionaalpoliitikast. Vabariigi Valitsuse ja kohalike omavalitsuste katuseorganisatsiooni Eesti Linnade ja Vadade Liidu seisukohad kohalike omavalitsuste rahastamise osas on väga erinevad. Alates 2025. aastast muudeti kohalike omavalitsuste rahastamismudelit. Riigieelarve tulude arvelt ei suurendata kohalike omavalitsuste tulumaksu osa ega tasandusfondi mahtu. See tähendab seda, et mahud jäävad samaks ning rahalisi vahendeid jagatakse ümber. KOV tulubaas peab katma kõik olulised kulud, sh kulud, mis on tingitud riigipoolsetest otsustest (käibemaksu tõus, õpetajate alampalga tõusud, hooldusreform).

Joonis 1. Põhitegevuse tulud aastatel 2024-2029

Suurima osa ehk üle poole valla põhitegevuse tuludest moodustab tulumaks, mis sõltub otseselt maksumaksjate arvust ja nende keskmise sissetuleku suurenemisest, pensionäride arvust ja neile väljamakstavatest pensionidest ning riigipoolsest kinnitatud protsendist kohalikele omavalitsustele.

Tabel 2 Tulumaksu laekumise andmed

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Maksumaksjate arv	3 084	3 210	3 320	3 430	3 545	3 650
Maksumaksjate arvu muutus	4,0%	4,1%	3,4%	3,3%	3,4%	3,0%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	76 666 334	86 670 000	95 616 000	104 958 000	114 858 000	124 830 000
Sissetulek inimese kohta kuus	2 071	2 250	2 400	2 550	2 700	2 850
Sissetuleku kasv	7,5%	8,6%	6,7%	6,3%	5,9%	5,6%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	11,5%	6,1%	5,0%	4,9%	4,8%	4,8%
Keskmine palk Eestis	1 981	2 078	2 184	2 287	2 389	2 496
Tulumaksu laekumine	9 278 086	9 785 043	10 173 542	10 737 203	11 749 973	12 770 109
Tulumaksu laekumise kasv	10,1%	5,5%	4,0%	5,5%	9,4%	8,7%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,89%	11,29%	10,64%	10,23%	10,23%	10,23%
Pensioni tõus	10,7%	8,2%	7,2%	6,5%	6,5%	6,5%
Pensionitulust aastast prognoositav	6 306 168	6 820 000	7 311 040	7 786 258	8 292 364	8 831 368
Pensionitulult tulumaks	157 808	375 100	621 438	794 198	845 821	903 449
Tulumaksu pensionitulult laekumise %	2,5%	5,5%	8,5%	10,2%	10,2%	10,2%
TULUMAKS KOKKU	9 435 894	10 160 143	10 794 981	11 531 402	12 595 795	13 673 558

Tulumaksu kasvuks on prognoositud 6,2-9,2% aastas. Põhiline kasv tuleb maksumaksjate arvu tõusust. Maksumaksjate keskmine arv on prognoositud 3-4,1% kasvuga, mis on väiksem eelmiste aastate kasvust. Maksumaksjate keskmine väljamakse on prognoositud 5,6-6,7% kasvuga.

Maamaksu määradena rakendas Luunja vald elamu- ja õuema puhul 2,0% (seadusega maksimaalselt lubatav maamaksu määr 2,5%) ning haritava maa ja loodusliku rohumaa puhul 1,0% (seadusega maksimaalselt lubatav määr on 2,0%). Maa-amet korraldas maade korralise hindamise 2022.aasta sügisel (edaspidi igal neljandal aastal). Selle hindamise tulemused hakkavad kehtima alates 2024.aasta algusest. Maade maksustamishinnad tõusid Eestis keskmiselt 8,2 korda. Luunja Vallavolikogu kehtestas määrusega uued maamaksumäärad, mis jõustusid 01.01.2024. Lisaks on maamaksu järsu tõusu vältimiseks kehtestatud kaitsemehhanism – 10% piirmäär. Seoses 19.06.2024 Riigikogus vastu võetud maamaksuseaduse muudatustega muutub alates 01.01.2025 aastase kasvu piirang. 2025. aastast on maamaksu kasvu piirang 50% aastas, võrreldes 2024. aasta maamaksuga. Maamaksuseaduse muutmise seaduse kohaselt anti KOV volikogule õigus alates 01.01.2025 kehtestada maamaksu aastase suurenemise piirmäär vahemikus 10-100 % ja otsustada kodualuse maa maksusoodustuse suurus 5 € - 1000 €. Maamaksumäär ja kodualuse maa maksusoodustus tuleb otsustada volikogul hiljemalt 01. oktoobriks 2025.

Kaupade ja teenuste müügist laekuvad tulud kasvavad üldise kaupade ja teenuste hindade kallinemise tasemel. Põhiosa tuludest laekub haridusealasest tegevusest. Lasteaia kohamaks on seotud alampalgaga (8% alammäärast), on diferentseeritud. Luunja valla munitsipaallasteaias 100% pere vanuselt noorima lapse eest, 75% pere vanuselt järgmise lapse eest, pere kolmas ja iga järgmine laps on osalustasust vabastatud. See on tuluallikas, mida kohalikud omavalitsused saavad ise täielikult kujundada.

Toetused laekuvad suures ulatuses riigieelarve tasandus- ja toetusfondist. Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel. Toetusfond toetab kohalikke omavalitsusi konkreetsete ülesannete täitmisel. Toetused laekuvad riigieelarvest. Lähtutud on eeldusest, et toetusfondi eraldiste suurenemisega suurenevad samavõrra ka vastavad kulutused. Toetusfondi vahendeid tuleb kasutada vastavalt seatud eesmärkidele. Tasandusfondi jaotuse kehtestab iga aastaks Vabariigi Valitsus. Konkreetsele omavalitsusele riigieelarvest eraldatav summa leitakse valemi alusel, sealjuures on olulisteks parameetriteks tulumaksu laekumine, arvestuslik maamaks, elanike arv eri vanusegruppide lõikes, hooldajaga laste arv, gümnaasiumi õpilaste arv munitsipaalkoolis, tagamaalisuse koefitsient jm.

Muude põhitegevuse tuludena laekuvad tasud vee erikasutusest, kaevandamisõiguste tasud ja muud ühekordsed tulud. Muude tegevustoetuste osas Luunja vald tõusu ette ei näe. Tulud jäävad 2025. aasta tasemele.

4. Põhitegevuse kulude prognoos

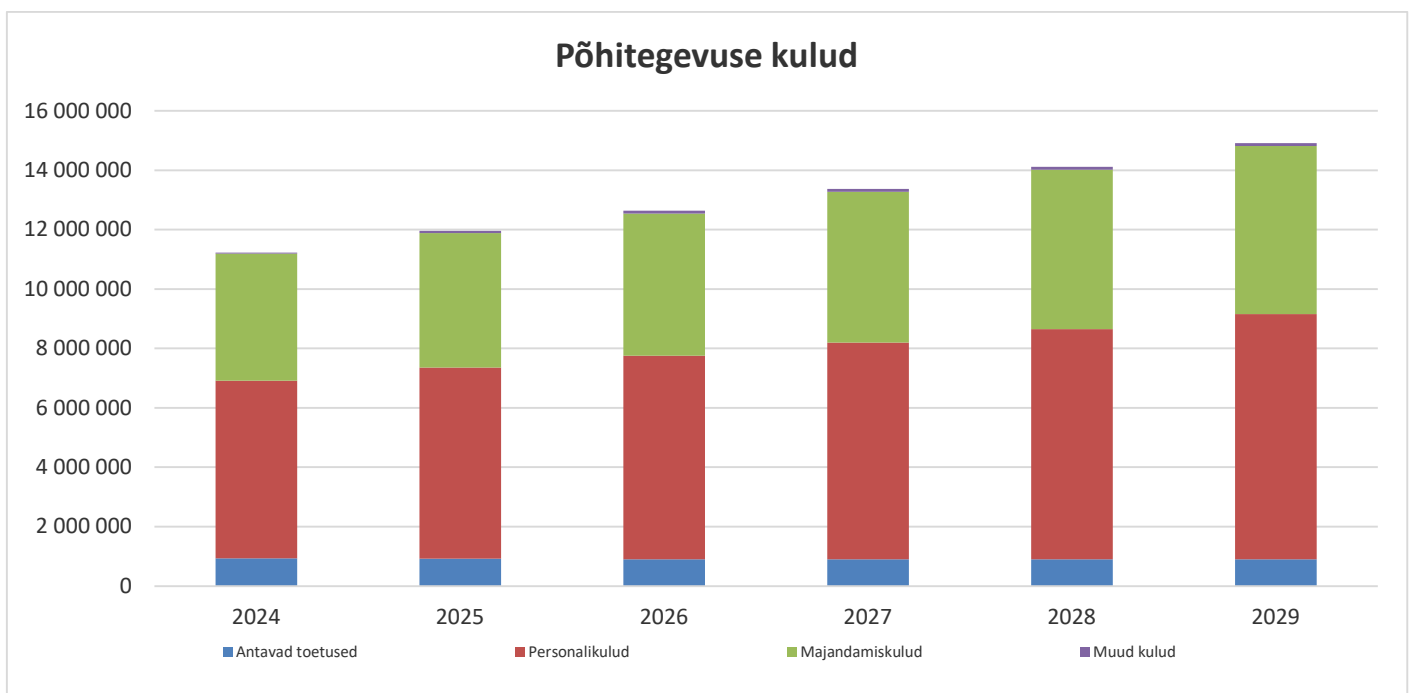
Vastavalt Rahandusministeeriumi juhisteile ei kajastata eelarvestrateegias põhitegevuse kulusid valdkonnapõhiselt. Põhitegevuse kulud jaotatakse valdkondade lõikes iga-aastases vallaeelarves, võttes aluseks arengukavas sätestatud strateegilised eesmärgid koos neile vastavate tegevustega.

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustavad Luunja valla põhitegevuse kulusid järgmised asjaolud:

- antavad toetused püsivad strateegiaperioodil üldiselt muutumatuna;

- majandamiskulud kasvavad üldjuhul tarbijahinnaindeksi võrra (2-3,3%) ja kasvavate teenuste mahu tõttu; kokku 5,5-5,85% aastas;
- alates 01.06.2025 tõusis käibemaks 22%-lt 24%-le;
- strateegiasse on planeeritud personalikulude kasvuks kuni 6%;
- põhitegevuse kulude kavandamisel on lähtutud põhimõttest, et valla põhitegevuse tulem ajas kasvaks.

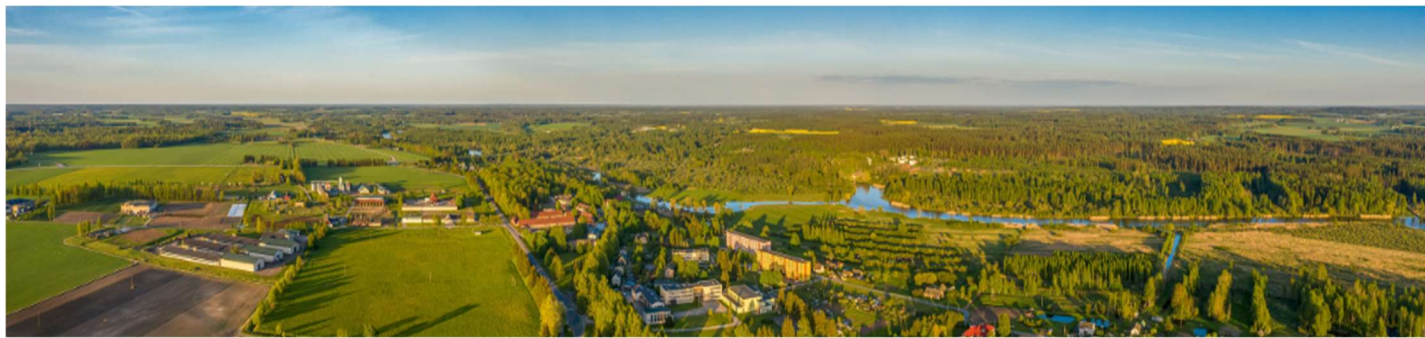

Joonis 2. Põhitegevuse kulud aastatel 2024-2029

Põhitegevuse tulem (põhitegevuse tulude ja kulude vahe) on Luunja vallas strateegia perioodil positiivne. Tulude positiivset vahet kasutatakse investeeringute finantseerimiseks, samuti olemasolevate laenude teenindamiseks. Põhitegevuse tulem on oluline finantsnäitaja. Vastavalt KOFS § 33 lg. 2 ei tohi põhitegevuse tulemi väärtus aruandeaasta lõpu seisuga olla väiksem kui null. KOFS § 33 lg 3 lubab erandjuhuna põhitegevuse tulemi negatiivse väärtuse tingimusel, et eelnenud aasta põhitegevuse tulem oli positiivne. Kui põhitegevuse tulemi väärtus on negatiivne, siis see tähendab, et omavalitsus ei suuda katta jooksvate tulude arvelt jooksvaid kulusid. Pikemal perioodil põhitegevuse kulude finantseerimine reservide arvelt on riskantne, omavalitsusel võib tekkida oht sattuda finantsraskustesse.

5. Investeeringute kavandamine

Investeeringustegevuse eelarveosa koosneb investeerimiseks saadavatest tuludest ning investeerimistegevuse kuludest. Investeeringustegevuse eelarve on kogu strateegia perioodil negatiivne ehk investeerimistegevuse kulud ületavad investeerimiseks saadavaid tulusid. Negatiivset investeeringustegevuse tulemit võimaldab positiivne

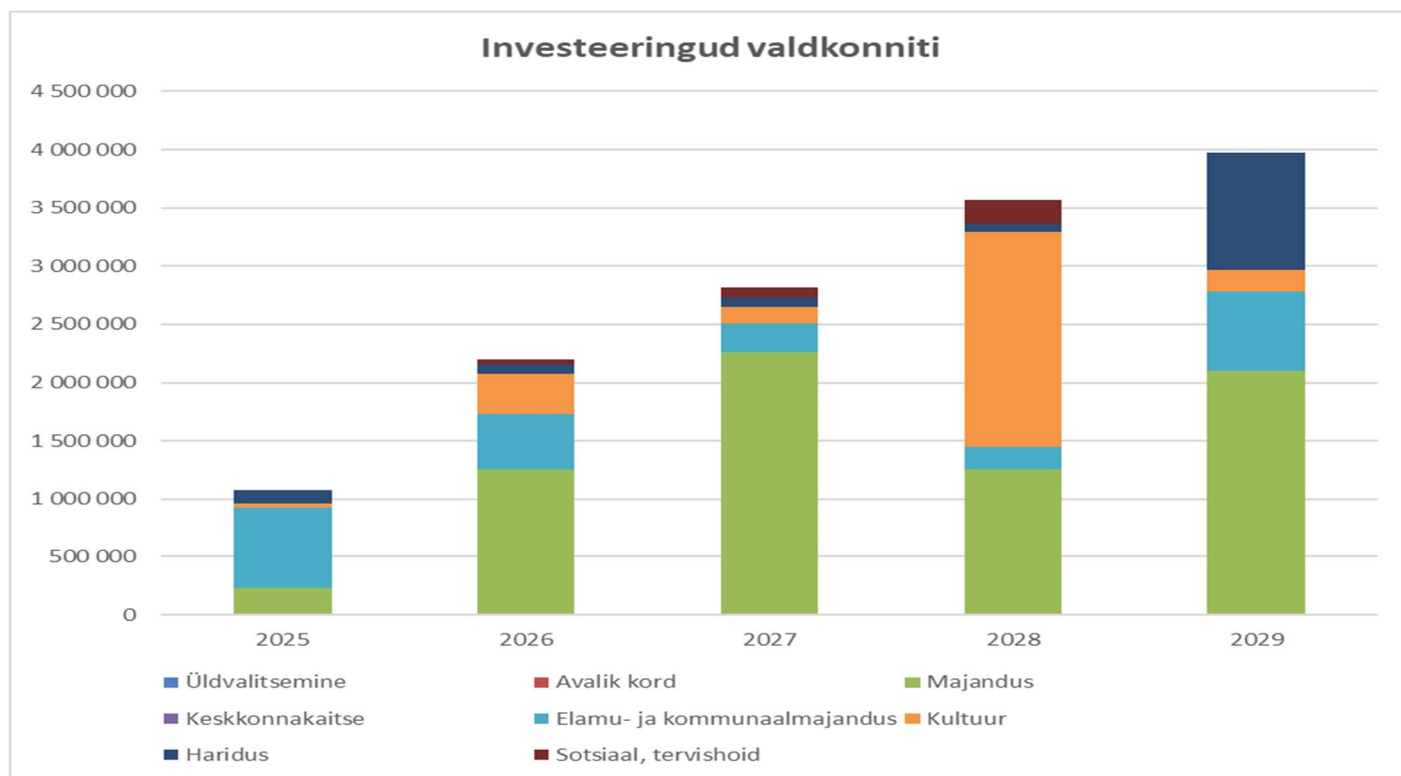

põhitegevuse tulem. Investeeringute finantseerimiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenude võtmist ning toetusi. Üldjuhul nõuavad toetused ka omaosaluse olemasolu.

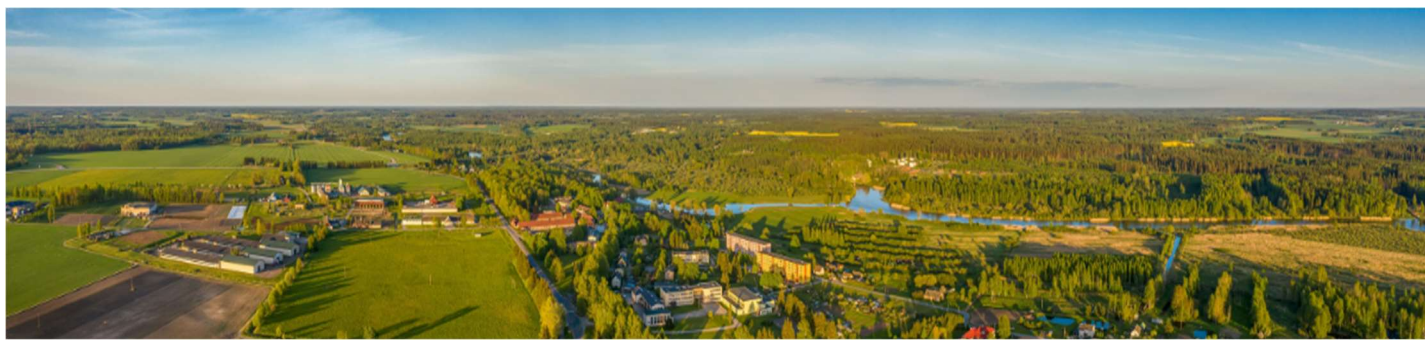
Põhivara soetuseks saadavate toetuste ja põhivara soetuse summade planeerimise aluseks on prognoositud reaalsed võimalused toetuse saamiseks. Eelarvestrateegias esitatud numbrid kajastavad iga konkreetse projektiga seotud hetkekavade koondit, reaalsuses võivad osad toetussummad sõltuvalt konkreetse projekti edenemisest kaugemasse tulevikku nihkuda. Uute projektide reaalne nimekiri ja maksumus sõltuvad konkreetsetest rahastamise otsustest. Luunja vald püüab investeeringuteks kaasata rohkelt Euroopa Liidu struktuurifondide vahendeid. Eelarvestrateegia koostamise hetkeks ei ole selge millised objektid ja millises mahus saavad finantseeritud struktuurifondide vahenditest.

Tabel 3 Investeeringud valdkondade kaupa kokku

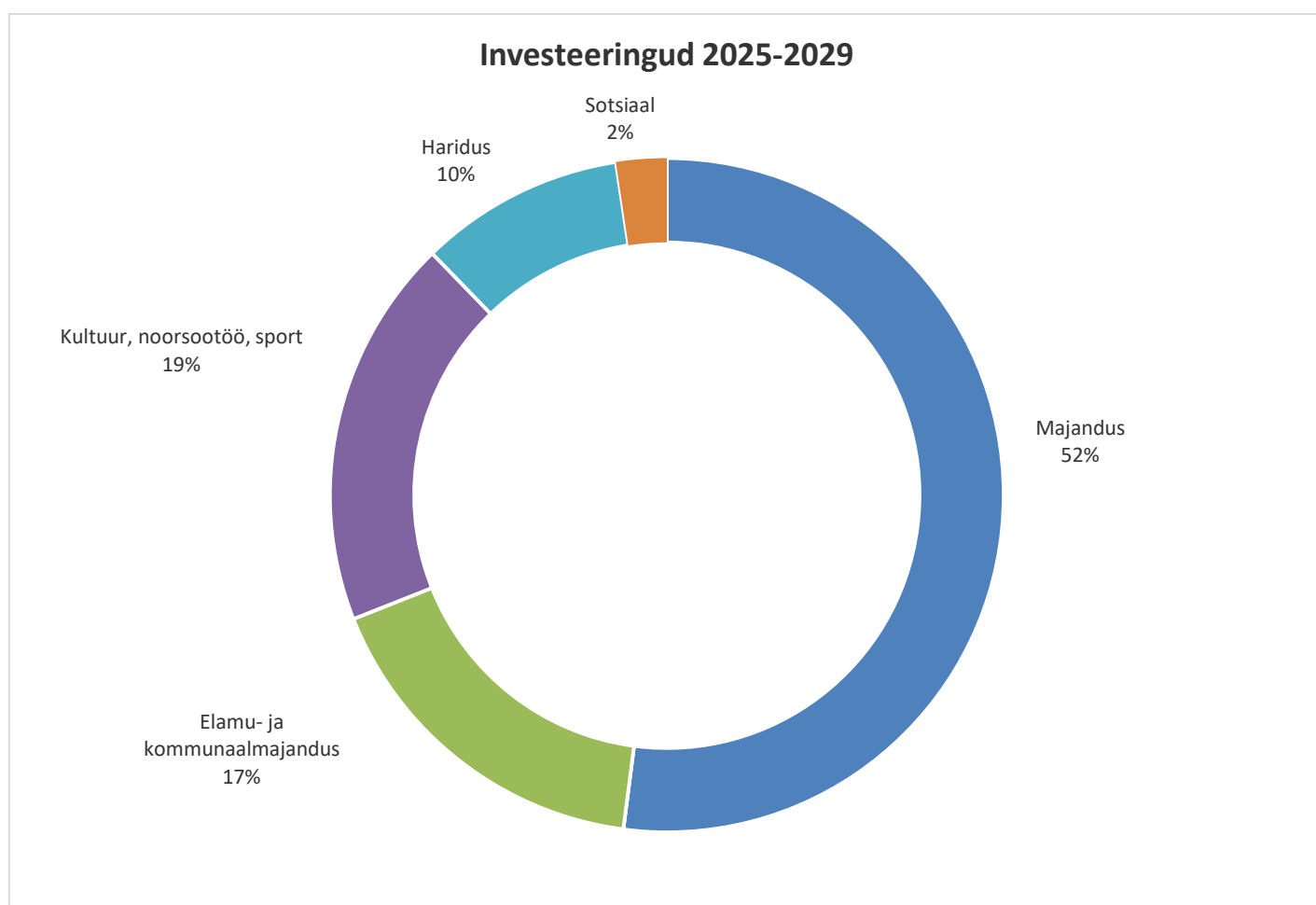
Investeeringud valdkonniti strateegiaperioodil	2025-2029
Majandus	7 091 500
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 308 000
Kultuur, noorsootöö, sport	2 550 000
Haridus	1 340 000
Sotsiaal	330 000
Kokku	13 619 500

Joonis 3. Investeeringud valdkonniti aastatel 2025-2029

Strateegiaperioodi 2025-2029 kavandatud investeeringutest on kõige mahukamad investeeringud majandusvaldkonda, mis moodustab kogu valla investeeringute mahust 52%. Teised valdkonnad: kultuur 19%; elamu- ja kommunaalmajandus 17%; sotsiaal 2%; haridus 10% (vt joonis 4).

Joonis 4. Investeeringud kokku 2025-2029

Detailne ülevaade valla suurematest investeerimisprojektidest aastatel 2026-2029 finantseerimisallikate lõikes on esitatud Lisas 1.

Investeeringud teedesse ja tänavatesse on strateegias planeeritud kogu valla ulatuses ühe summana eraldi aastate lõikes. Iga-aastaste summade jaotus määratakse kindlaks konkreetse aasta teede investeeringute plaanis. Alljärgnevalt on välja toodud prognoositav periood teostamiseks suuremate investeeringuvajaduste kohta teedesse objektide lõikes:

Investeeringu objekt teedesse:	Hinnanguline maksumus	Proгноositav aeg teostamiseks
Kesakanni tee rekonstrueerimine koos sademevee ärajuhtimisega	430 000	2026
Veibri tee rekonstrueerimine, laiendus	500 000	2027
Lohkva – Kabina – Vanamõisa ning Kasesalu ja Lõuendi ristmiku rekonstrueerimine (koostöös Tartu linnaga ja Transpordiametiga)	150 000	2026
Luunja puhkeala parkla laiendamine	100 000	2027
Hobunurme tee ja Vanamõisa ristmike rekonstrueerimine koos bussitaskute ja nende juurdepääsude rajamisega	310 000	2027
Luunja Keskkooli juurdepääsutee ehitus	100 000	2026
Luunja Keskkooli parkla ehitus	250 000	2028
Tartu linnaliini bussiliini laiendamine Veibri piirkonda (Lõkketule tn rek)	100 000	2026
Luunja ettevõtlusala teedevõrgu kaasrahastamine (toetusmeetme kaasabil)	100 000	2028

Ühe reaga on strateegia tabelis kajastatud ka kultuuri- ja spordirajatiste investeeringuproгноosid. Proгноositav periood ja maksumus on alljärgnevas tabelis:

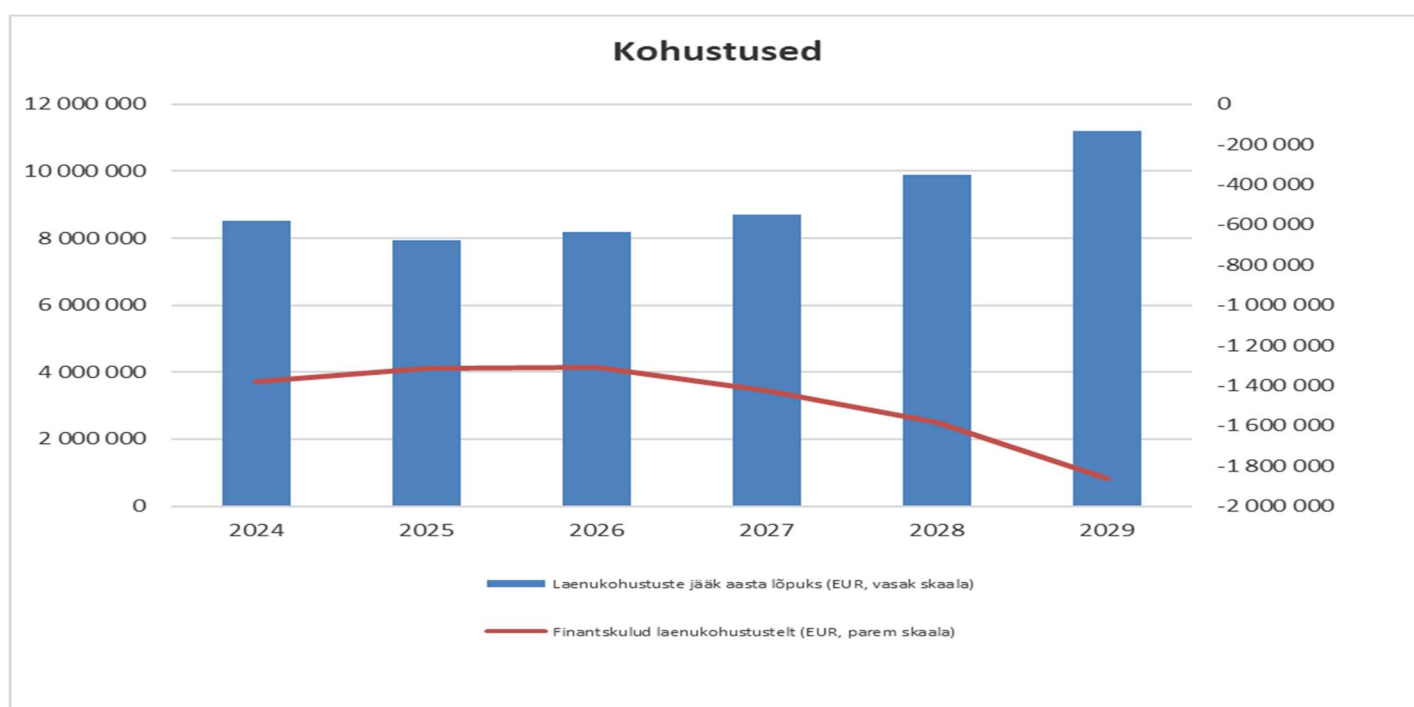
Investeeringu objekt kultuuri- ja spordirajatistesse:	Hinnanguline maksumus	Proгноositav aeg teostamiseks
Luunja Noortekeskus	250 000	2026
Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskus	1 050 000	2028
Emajõe – Suursoo Keskus	250 000	2027-2029
Mängu- ja spordiväljakud	200 000	2026-2029

Finantstulud ja -kulud sisaldavad endas peamiselt intressitulusid ja -kulusid. Intressikulude reale on lisaks olemasolevate laenude intressikohustustele arvestatud ka strateegiaperioodil võetavate uute laenude proгноositavad intressid määraga 4% (koos euriboriga).

6. Kohustuste planeerimine

Luunja valla netovõlakkoormus on 2025. aasta lõpuks 56,8%. Strateegia perioodil on kavandatud võtta uusi laene kokku 9 670 000 euro ulatuses. Strateegias kajastatakse peale laenude ning kapitalikohustuste tagasimaksmise netovõlakkoormuse arvutamiseks ka kohustuste jäägid aastate kaupa.

Joonis 5. Võlakohustused aastatel 2024-2029

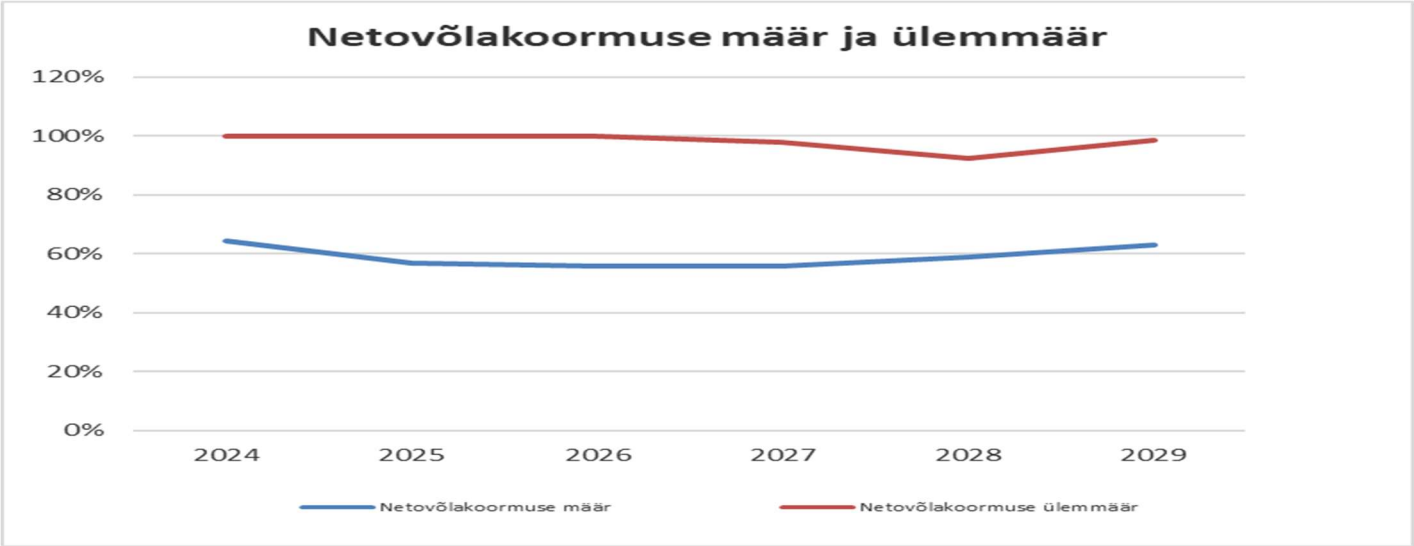
Tabel 4 Kohustused 2024-2029

Kohustused	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Laenukohustuste jääk aasta lõpuks (EUR, vasak skaala)	8 524 325	7 923 525	8 185 325	8 708 160	9 872 238	11 202 816
Finantskulud laenukohustustelt (EUR, parem skaala)	-1 382 240	-1 315 800	-1 310 000	-1 425 564	-1 581 222	-1 861 222
Kokku	7 142 085	6 607 725	6 875 325	7 282 596	8 291 016	9 341 594

Luunja valla **netovõlakkoormus** on 2029. aasta lõpuks 63,0%. Vastavalt KOFSi §-le 34 võib netovõlakkoormus aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaastapõhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Kuni aastani 2024. kehtib netovõlakkoormuse määr 80%, alates 2025. aastast hakkab see 5% võrra langema ning aastal 2028 saavutab uuesti

60%. Luunja valla individuaalne lubatud netovõlakoormuse ülemmäär võib olla strateegia perioodi lõpuks 98%. Netovõlakoormuse fikseerimine tehakse aastalõpu tegelike tekkepõhiste andmete alusel ja Luunja vallal on see tegelikkuses prognoositust alati väiksemaks osutunud.

Joonis 6. Netovõlakoormuse määr ja ülemmäär aastatel 2024 – 2029

Tabel 5 Netovõlakoormus 2024-2029

Netovõlakoormus	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netovõlakoormuse määr	64,28%	56,84%	55,79%	55,90%	59,11%	63,00%
Netovõlakoormuse ülemmäär	100,00%	100,00%	100,00%	98,02%	92,45%	98,45%

7. Finantsdistsipliin

Luunja vald on jätkusuutlik. Valla maksevõime on piisav, et suuta tagada kohustuste katmine ning tagada olemasolevate teenuste osutamine senises mahus. Euroopa Liidu uuel finantsperioodil suudetakse eraldada vajalikku omafinantseeringut investimisprojektidele. Luunja valla finantsvõimekus aastatel 2025-2029 (Vt Lisa 1).

8. Luunja valla sõltuvate üksuste finantsdistsipliini näitajad

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab KOFS finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülemmäärast.

Luunja valla sõltuvateks üksusteks on SA Luunja Jõesadam, Luunja Varahalduse SA ja OÜ Luunja Sport. Sõltuvatele üksustele kehtivad täpselt samad põhitegevuse tulemi ning netovõlakoormuse nõuded nagu kohaliku omavalitsuse üksusele. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus on null või positiivne ning netovõlakoormuse

maksimaalne lubatav näitaja 60%-100% põhitegevuse tuludest sõltuvalt omafinantseerimis võimekusest. Luunja valla SA-te ja OÜ netovõlakoormus on kindlalt lubatud piires – põhitegevuse tuleml on positiivne ja netovõlakoormus alla 60% (vt Lisa 2).

9. Kokkuvõte

Eelarvestrateegia koostamise eesmärgiks on omavalitsuse jätkusuutliku finantspoliitika tagamine. Planeerimise eesmärgiks on tagada eelarveprotsessi stabiilsus, vahendite sihipärane ja efektiivne kasutamine. KOV rahastamises on toimunud ja toimumas suured muudatused. Vaadates ees ootavatele majanduslikele probleemidele, saame juba hetkel väita, et need kavandatud muudatused ei ole piisavad, et tagada riigipoolsete ülesannete täitmine parimal viisil.

Eelarvestrateegia dokumendi puhul (vt Lisa 3) saab teha järgnevad põhijäreldused:

1. Eelarvestrateegia seob arengukavas toodud strateegiliste eesmärkide täitmise ning vastavad tegevused ja investeeringud realselt olemasolevate ressursidega;
2. Eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulud on planeeritud nii, et oleks tagatud valla finantsstabiilsus ja jätkusuutlik areng;
3. Eelarvestrateegia perioodi jooksul püsib valla põhitegevuse tuleml positiivne ning vald saab panustada investeerimistegevusse (samal ei ole see piisav, et finantseerida kõiki vajalikke investeeringuid).

LISA 1 Strateegia vorm Luunja Vallavalitsus

Luunja Vallavalitsus määrus nr....	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	13 007 087	13 889 190	14 664 500	15 487 000	16 621 500	17 767 000
Maksutulud	9 506 106	10 300 000	10 917 500	11 680 000	12 745 500	13 861 000
sh tulumaks	9 435 894	10 200 000	10 800 000	11 550 000	12 600 000	13 700 000
sh maamaks	70 212	100 000	117 500	130 000	145 500	161 000
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	639 926	781 735	880 000	930 000	980 000	1 000 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 807 509	2 780 455	2 840 000	2 850 000	2 860 000	2 870 000
sh tasandusfond	447 429	414 888	440 000	450 000	460 000	470 000
sh toetusfond	2 093 457	2 141 991	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	266 623	223 576	200 000	200 000	200 000	200 000
Muud tegevustulud	53 546	27 000	27 000	27 000	36 000	36 000
Põhitegevuse kulud kokku	11 223 994	11 959 557	12 640 000	13 370 000	14 115 000	14 910 000
Antavad toetused tegevuskuludeks	925 974	921 183	900 000	900 000	900 000	900 000
Muud tegevuskulud	10 298 020	11 038 374	11 740 000	12 470 000	13 215 000	14 010 000
sh personalikulud	5 989 543	6 433 942	6 850 000	7 300 000	7 750 000	8 250 000
sh majandamiskulud	4 281 332	4 524 432	4 790 000	5 070 000	5 365 000	5 660 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed			48 200	51 600	54 700	58 200
sh muud kulud	27 145	80 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse tulem	1 783 093	1 929 633	2 024 500	2 117 000	2 506 500	2 857 000
Investeermistegevus kokku	-866 270	-1 213 300	-2 360 000	-2 644 074	-3 728 271	-4 283 262
Põhivara müük (+)	191 900	80 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Põhivara soetus (-)	-218 185	-1 074 500	-2 195 000	-2 815 000	-3 565 000	-3 970 000
sh projektide omaosalus	-108 047	-649 300	-2 000 000	-2 315 000	-3 165 400	-3 970 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	110 138	605 200	215 000	520 000	419 600	20 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-101 015	-484 000	-200 000	-140 000	-340 000	-40 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-416 333	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	9 791	0				
Finantskulud (-)	-442 566	-340 000	-230 000	-259 074	-292 871	-343 262
Eelarve tulem	916 823	716 333	-335 500	-527 074	-1 221 771	-1 426 262
Finantseerimistegevus	-1 382 240	-915 800	310 000	574 436	1 218 778	1 388 778
Kohustiste võtmine (+)	0	400 000	1 620 000	2 000 000	2 800 000	3 250 000
Kohustiste tasumine (-)	-1 382 240	-1 315 800	-1 310 000	-1 425 564	-1 581 222	-1 861 222

Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-521 313	-134 467	-25 500	47 361	-2 993	-37 484
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-55 897	65 000	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	163 387	28 920	3 420	50 781	47 788	10 304
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	8 524 325	7 923 525	8 185 325	8 708 160	9 872 238	11 202 816
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)		315 000	266 800	215 200	160 500	102 300
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	8 360 938	7 894 605	8 181 905	8 657 379	9 824 450	11 192 512
Netovõlakoormus (%)	64,3%	56,8%	55,8%	55,9%	59,1%	63,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	13 007 087	13 889 190	14 664 500	15 180 200	15 367 200	17 491 200
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	100,0%	100,0%	98,0%	92,5%	98,4%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	4 646 149	5 994 585	6 482 595	6 522 821	5 542 750	6 298 688

		2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Investeeringuobjektid						
04 Majandus		226 500	1 255 000	2 260 000	1 250 000	2 100 000
sh toetuse arvelt		37 200	0	500 000	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		189 300	1 255 000	1 760 000	1 250 000	2 100 000
06 Elamu- ja kommunaalmajandus		698 000	480 000	250 000	200 000	680 000
sh toetuse arvelt		328 000	115 000	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		370 000	365 000	250 000	200 000	680 000
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon		40 000	340 000	140 000	1 840 000	190 000
sh toetuse arvelt		0	80 000	0	399 600	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		40 000	260 000	140 000	1 440 400	190 000
09 Haridus		110 000	80 000	75 000	75 000	1 000 000
sh toetuse arvelt		60 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		50 000	80 000	75 000	75 000	1 000 000
10 Sotsiaalne kaitse		0	40 000	90 000	200 000	0
sh toetuse arvelt			0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			40 000	90 000	200 000	0
KÕIK KOKKU		1 074 500	2 195 000	2 815 000	3 565 000	3 970 000
sh toetuse arvelt		425 200	195 000	500 000	399 600	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		649 300	2 000 000	2 315 000	3 165 400	3 970 000

Suuremad investeeringud nimeliselt:

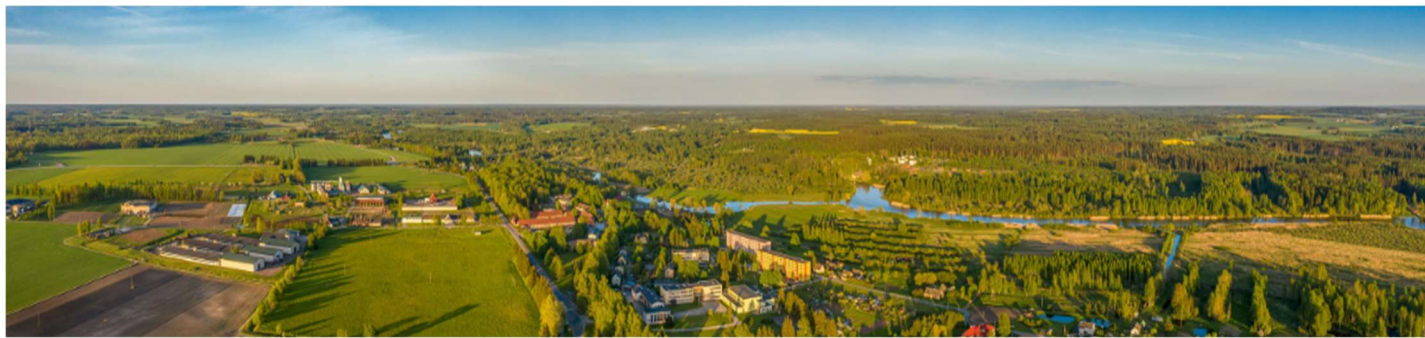
		2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Suuremad investeeringud nimeliselt						
06 Kaare tee sademeveesüsteemide ehitamine koos tee katenditega ja tänavavalgustusega		558 000	230 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		328 000	115 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		230 000	115 000			
06 ÜVK kava realiseerimine (Kabina, sademevee majandamiskava)		80 000	150 000	250 000	200 000	330 000
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		80 000	150 000	250 000	200 000	330 000
06 Tänavavalgustus (Nurme tn, Lohkva-Luunja olemasoleva jalgratta ja -jalgte valgustuse rajamine)		0	100 000	0	0	350 000
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			100 000			350 000
08 Kaasav eelarve		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
04 Jalgratta- ja jalgte võrgustik (kergliiklusteede võrgustik)		100 000	175 000	1 000 000	500 000	1 500 000
sh toetuse arvelt				500 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		100 000	175 000	500 000	500 000	1 500 000
04 Teede, tänavate, parklate ehitus ja rekonstrueerimine		80 000	1 080 000	1 260 000	750 000	600 000
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		80 000	1 080 000	1 260 000	750 000	600 000
08 Luunja kultuuri- ja spordirajatised		0	300 000	100 000	1 200 000	150 000
sh toetuse arvelt			80 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			220 000	100 000	1 200 000	150 000
08 Lohkva Teemapark		0	0	0	600 000	0
sh toetuse arvelt					399 600	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					200 400	
09 Luunja Keskool		80 000	80 000	0	0	1 000 000
sh toetuse arvelt		60 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		20 000	80 000			1 000 000
09 Lohkva lasteaed (Rõõmu maja ruumide kohandamine)		0	0	75 000	75 000	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				75 000	75 000	

10 Sotsiaal- ja haridusteenuste maja projekteerimine; Sotsiaalmaja rajamine		0	40 000	90 000	200 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			40 000	90 000	200 000	
ANTAVAD VAHENDID:						
Hajaasustusprogramm		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kaare tee sademeveesüsteemide ehitamine Tartu Veevärk		342 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		160 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		182 000				
Sadamakoda, Kavastu parve rajatised (Jõesadamale antavad vahendid)		102 000	0	100 000	50 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		102 000		100 000	50 000	
Lohkva spordihall (investeeringu nõue MAPRI-le), Varahalduse SA töökoda		0	160 000	0	250 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			160 000		250 000	

LISA 2 Strateegia vorm sõltuvad üksused

SA Luunja Jõesadam	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	91 410	100 000	105 000	120 000	140 000	150 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuulvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	61 724	85 000	90 000	95 000	95 000	95 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
<i>sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)</i>						
Põhitegevuse tulem	29 686	15 000	15 000	25 000	45 000	55 000

Investeeringustegevus kokku (+/-)	-5 788	-100 000		-50 000	-50 000	
Eelarve tulem	23 898	-85 000	15 000	-25 000	-5 000	55 000
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	23 898	-85 000	15 000	-25 000	-5 000	55 000
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	109 083	24 083	39 083	14 083	9 083	64 083
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Luunja Varahalduse SA	2024 täitmise	2025 eeldatav täitmise	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	690 923	730 000	730 000	730 000	730 000	730 000
sh saadud tulud kohaliku omavalitsuselt	90 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	670 056	690 000	710 000	730 000	730 000	730 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	90 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)						
Põhitegevuse tulem	20 867	40 000	20 000	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-11 756					
Eelarve tulem	9 111	40 000	20 000	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)	-22 909	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-13 798	40 000	20 000			
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	39 627	79 627	99 627	99 627	99 627	99 627
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Luunja Sport OÜ	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	179 494	184 000	184 000	184 000	184 000	184 000
sh saadud tulud kohaliku omavalitsuselt	72 000	76 000	76 000	76 000	76 000	76 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	167 475	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	72 000	76 000	76 000	76 000	76 000	76 000
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)						
Põhitegevuse tulem	12 019	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Investeermistegevus kokku (+/-)	-3	0	0	0	0	0
Eelarve tulem	12 016	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	12 016	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	15 635	19 635	23 635	27 635	31 635	35 635
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	961 827	1 014 000	1 019 000	1 034 000	1 054 000	1 064 000
sh saadud tulud kohaliku omavalitsuselt	192 000	506 000	506 000	506 000	506 000	506 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud kokku (+)	899 255	955 000	980 000	1 005 000	1 005 000	1 005 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	192 000	506 000	506 000	506 000	506 000	506 000
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse tulem	62 572	59 000	39 000	29 000	49 000	59 000
Investeermistegevus kokku (+/-)	-17 547	-100 000	0	-50 000	-50 000	0
Eelarve tulem	45 025	-41 000	39 000	-21 000	-1 000	59 000
Finantseerimistegevus (-/+)	-22 909	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	22 116	-41 000	39 000	-21 000	-1 000	59 000

Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	164 345	123 345	162 345	141 345	140 345	199 345
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

LISA 3 Strateegia vorm koond

Luunja vallavalitsus	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	13 584 914	13 891 190	14 671 500	15 509 000	16 663 500	17 819 000
Põhitegevuse kulud kokku	11 739 249	11 902 557	12 608 000	13 363 000	14 108 000	14 903 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	48 200	51 600	54 700	58 200
Põhitegevuse tuleml	1 845 665	1 988 633	2 063 500	2 146 000	2 555 500	2 916 000
Investeeringustegevus kokku	-883 817	-1 313 300	-2 360 000	-2 694 074	-3 778 271	-4 283 262
Eelarve tuleml	961 848	675 333	-296 500	-548 074	-1 222 771	-1 367 262
Finantseerimistegevus	-1 405 149	-915 800	310 000	574 436	1 218 778	1 388 778
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-499 197	-175 467	13 500	26 361	-3 993	21 516
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-55 897	65 000	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	327 732	152 265	165 765	192 126	188 133	209 649
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	8 524 325	7 923 525	8 185 325	8 708 160	9 872 238	11 202 816
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	8 196 593	7 771 260	8 019 560	8 516 034	9 684 105	10 993 167
Netovõlakoormus (%)	60,3%	55,9%	54,7%	54,9%	58,1%	61,7%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	13 584 914	13 891 190	14 671 500	15 383 200	15 661 200	17 819 000
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	100,0%	100,0%	99,2%	94,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 388 321	6 119 930	6 651 940	6 867 166	5 977 095	6 825 833